

DWA. 510. 29.2.2017

Milena Gauer

Transformacje wizerunku kobiecości.

***Próba zbadania i dekonstrukcji mechanizmów kulturowych wytwarzania płci -
na podstawie zagranych ról:***

Jackie, Kobiety, Klaudyny

w spektaklach w reżyserii Weroniki Szczawińskiej

Rozprawa doktorska napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Wojciecha Malajkata

i dr Agaty Adamieckiej- Sitek

Zaznaczenie swojego terytorium, określenie własnej przestrzeni to kluczowe zagadnienia dla sztuki zwanej kobiecą czy feministyczną. Jak buduje się płęć w roli teatralnej? Jak się ją określa, jak o nią walczy? Czy płęć może być tematem roli i jak dalece może determinować postać i aktorkę? Jaka jest, jaka może być, kobiecość w teatrze i jakie niesie ze sobą ograniczenia i stereotypy?

W pierwszym rozdziale pracy przyglądam się przekrojowo historycznej obecności kobiety w teatrze i dramacie – dramatopisarki, widzki, kobiecej bohaterki i wreszcie - aktorki. Próbuję udowodnić jak wielkie, niewykorzystane dotąd możliwości, stoją przed teatrem jako swoistym laboratorium *gender studies*.

Główną część swojej rozprawy doktorskiej (rozdział drugi, trzeci i czwarty) opieram na analizie trzech ról stworzonych we współpracy z reżyserką - Weroniką Szczawińską. Te trzy spektakle powstawały na przestrzeni czterech lat mojej pracy zawodowej. *Jackie. Śmierć i księżniczka*, *Noże w kurach* i *Kamasutra. Studium przyjemności* układają się w tryptyk rozważań o kobiecie. *Jackie...* to monodram na podstawie *Dramatów księżniczek* Elfriede Jelinek - obraz kobiety uciemiężonej, tak dalece wypełniającej społeczne wzorce, że aż pozbawionej własnej tożsamości, obraz kobiety zbudowanej z klisz, fragmentów, strzępków różnych narracji. *Noże w kurach* - pozwalają przyjrzeć się kobiecie szukającej własnej drogi, własnego języka w opozycji do męskich, wyrazistych dyskursów. Zadającej niewygodne, nieoczywiste pytania

WYDZIAŁ AKTORSKI

Wpłynęła do... 30.10.2017

W... 23/10/2017

i starającej się krok po kroku wydeptać swoją ścieżkę. *Kamasutra...* natomiast, jeden z wiodących w spektaklu wątków poświęca Klaudynie - postaci zainspirowanej cyklem powieści Colette. To z kolei kobiecość afirmatywna, bez traumy i walki, która bawi się swoją płcią, konwenansami, bada granice i możliwości ich przekraczania.

W swojej pracy opisuję szeroko inspiracje, proces prób, efekt końcowy, a niekiedy także recepcję przedstawię na podstawie dostępnych źródeł.

W rozdziale piątym rozszerzam swoje rozważania o inne, istotne z punktu widzenia przedmiotu rozprawy doświadczenia teatralne, analizuję i porównuję ze sobą te dobre i te bolesne doświadczenia pojawiające się na przestrzeni kilkunastu lat mojej drogi zawodowej.

Piszę o tych spektaklach z pozycji aktorki, która bada swoje role, ale także kobiety, świadomej politycznie, która przygląda się sposobom reprezentacji płci w teatrze, która szuka swojego, oryginalnego sposobu wyrażania i konfrontuje się z brakiem odpowiednich narzędzi do opisu kobiecego doświadczenia, która próbuje takie narzędzia znaleźć i przyjrzeć się nim w sposób krytyczny.

Milena Gauer